

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

IV. Wittenbergæ & Lipsiæ pestis grassatur dum Melancthon in Angliam
euocatur, controuersia in Ioan[n]em Fridericum Saxoniae Ducem &
Augustum Electorem. mors Anhaltini & Sturmij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

ANNO
1553.

tius magnum habebat usum, quomodo nimirum nouitia dogmata plausibili rituum Catholicorum operimento velanda essent; hunc imprimis è Saxonia censuerunt in Angliam euocandum.

Eduardi
regis An-
gliae mors.

Verum paulo post, quam ad Melanchthone litteræ peruenerunt, nempe sexto die Iulij, Rex Eduardus sedecim annorum puer, adolescentiam vix dum ingressus è viuis excessit.

Maria Ca-
tholica
succedit.

Post cuius mortem per Mariam Henrici Octaui filiam, Cæsaris è sorore Catharina neptem, religio Catholica per Angliam restituta fuit, & Regnum ipsum ad Romani Pontificis obedientiam reuocatum. Iam & in Saxonia triduo post, quam Eduardus decessit, nono die Iulij scilicet, Mauritius Elector globo tactus in conflictu vulnus accepit, ex quo biduo post mortuus est, vti iam ante diximus.

Mauritio
succedit
frater Au-
gustus.

V.

Cæterum quia non reliquit prolem masculam, Augustus frater ipsius, qui tum apud focerum Daniæ regem morabatur, hæres Mauritij fuit, eique non in principatu modo, sed & in Electorali dignitate successit.

Io. Friderici
in recupera-
ndo Ele-
ctoratu &
eius ditio-
nibus.

Priusquam verò è Dania reuersus hæreditatis fraternæ possessionem adiit, Ioannes Fridericus missis legatis ad Ordines, Electoratum sibi, oblatasque possessiones restitui postulabat: Nec deerant inter subditos, qui animis istuc satis inclinarent. Interim Augustus sub initium Augusti redijt domum, & recum suis deliberata, subditos ditionum omnium,

mnium, quas frater moriens reliquerat, cer-
 tis conditionibus in fidem suam adegit. V-
 bi VVittenbergam venit, Theologos &
 Concionatores, à quibus populum pende-
 re non ignorabat, sibi putavit concilian-
 dos; quod & fratrem Mauritium initio fe-
 cisse meminerat. Eos igitur perhumaniter
 compellat & benigne, Melanchthonem im-
 primis, ad quem de tuenda religione, quam
 hætenus essent professi, commodos sermo-
 nes habuit, & ad permulcendum ipsius ani-
 mum idoneos; quos Melanchthon postmo-
 dum ad alios deprædicauit. Subsecuta est in-
 ter Ioannem Fridericum, & Augustum gra-
 uis admodum & multis difficultatibus im-
 pedita disceptatio. Daniæ Rex, cuius filiam
 Augustus habebat in matrimonio, generi
 sui causam per legatos diligenter egit, cu-
 ius autoritate post diuturnam actionem eo-
 res tandem redacta fuit, vt Ioannes Frideri-
 cus cum filijs Electoratu non modo, sed
 & Misniæ, atque oppidis metallicis in per-
 petuum renunciaret. Quo negotio confe-
 cto ipse quidem anno 1554. sub initium
 Martij, cum aliquamdiu decubisset cathar-
 ro suffocatus obiit: Augustus vero pacifi-
 cam hæreditatis fraternæ possessionem est
 consecutus.

Eodem anno, quo sublatus est Mauritius,
 Melanchthon quendam ex intimis amisit,
 Georgium Anhaltinum, præpositum Mag-
 deburgensem, Dessauia mortuum ad deci-

ANNO
 1553.
 Augusti
 studium in
 deuiucien-
 dis cōcio-
 natoribus
 & præser-
 tim Me-
 lanchtho-
 ne.

Contro-
 uersia inter
 Io, Frede-
 ricum &
 Augustum
 Electoré.

Componi-
 tur.

ANNO 1554

Mors Ge-
 org. An-
 haltini.

ANNO 1554. mumoctauum Octobris; quo nullum ferè
discipulum habuit obsequentio- rem. Erat is

Eius stem-
ma.

Mancipiū
Melanch-
thonis.

Mors Iac.
Sturmij Ar-
gentinēsis.

ex insigni veterique principum Anhaltino-
rum familia natus, princeps humanus ad-
modum, probus, & ad modestiam à natu-
ra formatus; qui Melanchthonis ductum
exactè sequebatur in rebus omnibus, nec
ipso inconsulto, vel in negotijs exigui mo-
menti facere quicquam consueuerat. Ad-
ministrabat ante bellum germanicum velut
Episcopus diocesis Merseburgensem in re-
bus ad sacra pertinentibus, Augusto Mau-
ritij fratre politicę gubernationis curam ge-
rente. Interim orationes, quas habebat in
Synodis, tum conciones ad populum maxi-
mam partem à Melanchthone præscriptas
recitabat: vt Melanchthon, quanquam is
nec sacris vnquam initiatus fuit apud Ca-
tholicos, nec Lutherano ritu ad Ecclesiasti-
cas functiones ordinatus, diocesis istam per
hunc principem administrare videretur.
Consultationibus de libro Augustano Ge-
orgius per Mauritium rogatus interfuit, ceu
primi nominis inter Theologos; verum ad-
iunctus illi fuit præceptor Melanchthon,
qui suo nutu actiones illas omnes modera-
batur. Atque hunc ille mirificè coluit per
omnem vitam; & Melanchthon vicissim il-
lum amauit plurimum, dum in humanis es-
set, & ex illius morte non exiguum cœpit
dolorem: quem auxit obitus Iacobi Stur-
mij viri præstantis, & in Argentoratensi Re-
publi-

publica præcipui, cum quo multis annis Mel- ANNO
 lanchthoni necessitudo non vulgaris inter- 1554.
 cesserat; qui cum & in Comitibus quibusdam,
 ubi de religione suscepta fuit deliberatio,
 frequenter, & ob sententiarum convenien-
 tiam non insuauiter fuerat collocutus. An-
 tecedebat ætate Melanchthonem annis fere
 septem; & totidem annis eundem antecessit,
 communem vniuersæ carnis viam ingressu-
 rus. Nam septennio post Anhaltinum &
 Sturmium Melanchthon rebus humanis ex-
 emptus est, vt suo loco referemus.

CAPVT XXII.

- I. *Mortuo Osiandro, exorta inter Lutheran-
 certamina. conuentus Naumburgi & scri-
 ptum. Melanchthon in Prusiam vocatur
 obseruans varia hoc tempore prodigia.*
- II. *Melanchthonis ad aulam acciti negotia, o-
 dium in Flacian. in Lautervvaltinum do-
 gma & Osiandrin. eiusq; acta in disputa-
 tione Norimberg.*
- III. *Pax religionis per Imperium. Flacian. &
 Melanchthonic. dissidia.*
- IV. *Melanchthonic. & Flacian. conuentus, o-
 dia, certamina, eorumq; causæ & origines
 ad longum.*

OBIT anno superiore proximo Re- I.
 giomonte Andreas Osiander, noui do- Mors O-
 gmatis inuentor de iustificatione, quemad- siandri.
 modum supra diximus. At hæresis cum illo
 mortua non est: Imo post autoris obitū vi-